

Bruxelles, 7. lipnja 2024.
(OR. en)

10214/24

Međuinstitucijski predmet:
2023/0265(COD)

TRANS 245
CLIMA 211
ENV 541
COMPET 583
CODEC 1329

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	ST 11722/23 + ADD 1
Predmet:	Priprema sastanka Vijeća (<u>promet</u> , telekomunikacije i energetika) 18. lipnja 2024. Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Komisija je 13. srpnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela Prijedlog o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice („Direktiva o masi i dimenzijama za određena cestovna vozila”), koji je dio paketa mjera za ekologizaciju prometa.

2. Komisija je paket mjera za ekologizaciju prometa predstavila u dva dijela. Prvi dio predložen je 13. srpnja 2023. i sastoji se od dotičnog prijedloga te Prijedloga uredbe o usklađenom okviru za emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza tereta i putnika (inicijativa „CountEmissions EU”) i Prijedloga uredbe o upotrebi željezničkog infrastrukturnog kapaciteta u jedinstvenom europskom željezničkom prostoru.

Drugi dio paketa predložen je 7. studenoga 2023. i sastoji se od prijedloga o izmjeni Direktive Vijeća u pogledu okvira potpore za intermodalni prijevoz robe i Uredbe u pogledu izračuna ušteda vanjskih troškova i generiranja agregiranih podataka (Direktiva o kombiniranom prijevozu).

3. Prijedlog izmjene Direktive o masi i dimenzijama za određena cestovna vozila ima tri cilja: (a) unaprijediti slobodno i učinkovito kretanje robe i pošteno tržišno natjecanje, (b) pružiti dostatne poticaje sektoru kako bi se poticala ulaganja u tehnologije s nultom stopom emisija i (c) osigurati učinkovitije i dosljednije izvršavanje novih i postojećih pravila.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

4. Europski parlament imenovao je Odbor za promet i turizam (TRAN) odborom odgovornim za taj prijedlog, a gđu Isabel GARCIA MUÑOZ (S&D, ES) izvjestiteljicom. Europski parlament donio je svoje izvješće na plenarnoj sjednici 12. ožujka 2024.
5. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je svoje mišljenje na 582. plenarnoj sjednici 26. listopada 2023. Odbor regija svoje je mišljenje donio na plenarnoj sjednici 31. siječnja 2024.

III. RAD U VIJEĆU I NJEGOVIH PRIPREMNIH TIJELIMA

6. Radna skupina za kopneni promet započela je s radom 24. srpnja 2023. općim predstavljanjem prijedloga i razmatranjem procjene učinka. Radna skupina razmotrila je prijedlog 4. i 19. rujna, 6., 16. i 23. listopada te 13. studenoga. Španjolsko predsjedništvo 4. prosinca 2023. predstavilo je Vijeću izvješće o napretku (15668/23).

7. Tijekom belgijskog predsjedanja Radna skupina nastavila je s razmatranjem kompromisnih tekstova predsjedništva 23. travnja, 7. svibnja, 21. svibnja i 7. lipnja 2024.

IV. RAD NA KOMPROMISNOM TEKSTU

8. Tijekom belgijskog predsjedanja rad je bio usmjeren na pronalaženje rješenja kojim bi se težim vozilima omogućio pristup europskim cestama jer su brojne države članice zabrinute da bi to moglo negativno utjecati na njihovu cestovnu infrastrukturu i ugroziti sigurnost. To se posebno odnosi na države članice s velikim tranzitnim prometom. Kako bi se taj utjecaj ograničio, predsjedništvo je predložilo da se u Prilog doda formula za ublažavanje utjecaja na infrastrukturu, kojom bi se kao dodatan uvjet za vozila s pet i šest osovina odredila dovoljna udaljenost između različitih osovina, dok su druge države članice ujedno predložile dodavanje dodatnih osovina vozilu. Općenito, nekoliko država članica smatralo je predloženu formulu jednim od mogućih načina za rješavanje tog pitanja. Osim toga, mnoge države članice pozdravile su u tom pogledu utvrđivanje najveće dopuštene mase od 46 tona za sva vozila, kao što je već navedeno u postojećoj direktivi.
9. Prikazane su različite opcije za pronalaženje rješenja kojima se vozilima s nultim emisijama omogućuje da kompenziraju dodatnu masu tehnologije s nultim emisijama. Nekoliko država članica izrazilo je zabrinutost zbog omogućavanja većeg opterećenja na pogonskoj osovini (iznad 11,5 tona), koje bi bilo potrebno da bi neke konfiguracije vozila izdržale dodatnu masu od četiri tone. Određenu potporu dobio je kompromisni prijedlog prema kojem bi se 12 tona na pogonskoj osovini odobrilo samo za baterijska električna vozila, ali većina država članica ustrajala je na ograničenju od 11,5 tona. Osim toga, nekim državama članicama bilo bi vrlo teško predvidjeti više od dvije dodatne tone za vozila s nultim emisijama.

10. Drugo važno neriješeno pitanje odnosi se na države članice koje u unutarnjem prometu dopuštaju prometovanje skupova vozila težih od 40 tona, jer nije jasno kako bi se tim težim skupovima vozila moglo dopustiti prometovanje u međunarodnom prometu. Prijedlog da se predvide posebni tehnički ili operativni zahtjevi čini se obećavajućim, ali zahtijeva dodatan rad. Rješenja su se tražila i u ograničavanju područja primjene na vozila kategorije EURO VI i dopuštanju dodatne mase za tehnologije s nultim emisijama kako bi se potaknulo uvođenje vozila s nultim emisijama u međunarodnom prometu. Osim toga, razmatralo se rješenje kojim bi se predvidjelo uvođenje zaštitne klauzule. Takvo rješenje zahtijevalo bi odobrenje Komisije te bi se temeljilo na dokazima koje je dostavila određena država članica. Ta je zamisao uvedena u tekst kao odgovor na zabrinutost nekoliko delegacija u pogledu rizika od obrnute promjene načina prijevoza. Neke države članice također su istaknule pitanje o razlozima za primjenu dodatne dopuštene mase od 2035. samo na vozila s nultim emisijama.
11. Radna skupina počela je razmatrati pozitivnu mrežu cesta mreže TEN-T iz članka 7., na kojoj bi se težim vozilima moglo dopustiti prometovanje. Dodatan rad potreban je kako bi se utvrdilo može li ta mogućnost doprinijeti rješenju. Države članice trebale bi dodatne informacije o uvjetima za takvu mrežu.

V. ZAKLJUČAK

12. S obzirom na navedeno, Coreper i Vijeće pozivaju se da prime na znanje ovo izvješće o napretku rada u vezi s predloženom revizijom Direktive o masi i dimenzijama za određena cestovna vozila.